

Передплата

«РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
та пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
а: місяць . . . 1.70 кор.

За границю:

цільний рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Подвоєне число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш, а не возьмеш милої і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Хорунщина). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження.

Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки.

Ческа концентрація.

(X) Шіснайцятий рік добігає, як Молодочехи наслідком т. зв. віденських пунктацій заключених Старочехами з правительством змели Старочехів при виборах і в шістьдесятку побідно вийшли до державної ради. Тодішній молодоческий клуб складав ся з самих найвизначніших політиків, бесідників і знаменитих представників різних заводів, так що був безперечно дуже сильним і поважним сторонництвом парламентарним. З великим розмахом проголосили Молодочехи остру політику опозиційно-принципальну і вивісили прапор ческого державного права (котре перед тим ще др. Едвард Грегр нехтував, неначе оно не варта було нюху табаки), повної мовної рівноправності (заведенє чеськ. мови у внутрішнім урядованю) і загального права виборчого. Шість літ провадили Молодочехи остру опозицію, а мимо великої інтелектуальної сили і популярности опозиційної політики, не могли они вказати ніякого видимого вислідку. Упало міністерство Таффого, котрого заходами довершено ненависні Молодочехам віденські пунктації, пішло і коаліційне міністерство Віндішгреца, а керму державну обняло міністерство Баденього, котре розширило виборче право введенєм пятої курії і впровадило мовні розпорядки для Чех і Моравії. Молодочехи могли отже супроти Старочехів вказати на се яко до певної міри добіток своєї

політики, одначе наслідком введеня пятої курії побачили Німці чисельне скріпленє славянського живла в посольській палаті і розпочали обструкцію проти мовних розпорядків, та повалили міністерство Баденього а з ним і мовні розпорядки. Розплив ся отже мракою головний добіток молодоческої політики і виявило ся, що державне право ческе остане також неосязною мрією задля німецького опору, так що др. Крамарж опісля назвав ческе право лише вияскою політичною і проголосив т. зв. поступову, етапову політику яко ціль молодоческих змагань. Таким способом справедливо говорено, що Молодочехи постаріли, бо завертали на дорогу реальної політики староческої, котрій Чехи завдячують важні і тривкі культурні придбання.

Нічого дивного, що Молодочехи задля того попали в два огні, бо з одного боку Старочехи справедливо докорювали їм, що їх остра опозиційна політика не принесла реальних успіхів, а з другого боку росла в краю проти них опозиція аграрного радикального і соціально-демократичного табору. Молодочехи намагали ся ще обструкцією піддержувати своє становище, одначе і тим способом осягнули лише те, що правительство Кербера уступило, але не повело ся їм вимогти ані введеня чеської мови у внутрішнім урядованю, ані засновин чеського університету на Моравії. Протягом часу утратив молодоческий клуб деякі визначні сили наслідком смерті, інші, як провідник клубу др. Енгель, бачивши безуспішність такої політики, усунули ся са-

мі. В молодоческім клубі росло невдоволенє крайних живел, деякі виступили з клубу, а опорожнені мандати здобували радикали, аграрники і соціал-демократи. Наслідком того підорвано значно становище і давну силу Молодочехів, так що колиб тепер вибори до державної ради мали відбутися на основі давної ординації, постиглоб Молодочехів таке пораженє, як в 1896 Старочехів. Тимто Молодочехи заняли прихильне становище супроти міністерства Гавча, котре їм у виборчій законі забезпечувало міські мандати супроти аграрників і радикалів, а також імовірно робило тайне приреченє що до урядової мови і університету, наколи згодять ся на парламентаризацию міністерства. Вправді наглий упадок Гавча поспував сей рахунок Молодочехам, але коли по короткій владі кн. Гогенльогге, обняв керму правительства бар. Бек, згодили ся они на парламентаризацию міністерства і вислали там двох своїх людей, голову клубу д-ра Пацака і секц. шефа з міністерства залізниць д-ра Форшта; що був ще недавно провідником крайного крила в молодоческім клубі. Хоч радикальні живла чеські противні сій парламентаризації, одначе нема сумніву, що тим таки скріпить ся становище Молодочехів, а особливо як виборча реформа забезпечить їм міські мандати.

Окрім того однак змагають Молодочехи до концентрації всіх чеських сил і недавно відбули ся в тій цілі збори в Німецькім Броді, скликані тим політичним товариством. На сих зборах промовляв др. Крамарж і доказував по-

Блед Гарт.

Скарб в лісі.

перевів М. Боднар.

(Дальше).

II.

Джек Флемінг не був справді «добрим гірником». Зі своїми двома спільниками, такими молодими й повними надії як він, але так само непрактичними, працював вже від трох місяців на одній парцелі в таборі копальників золота, де крім самостійного удержання, находили також нагоду для здорового руху на свіжій воздусі та для досбродушного помрукованя й лайки на малі неуряди. По три або чотири-годинній праці рано, розтаборювались в полудне на одногодинний супочинок під тінистою ялицею й кури-

ли свої файки; потім забирали ся знов до роботи аж до заходу сонця. При «полоканю» збирали досить золотих зерняток, щоби заспокоїти денні потреби; вели ідеально-соціалістичне житє, навіть не стараючись про се, ні сподіючись сего, о яким лише поступові люди мріють хіба в сні. До сего вимріяного товариства повернув Флемінг; про свою лісну приригуду не думав, та не розповідав про неї своїм товаришам. Єго головна річ сповнити своє діло в таборі копальників; а як поступав при тім, — се було для них байдужним, — але для него не без вартости.

Заживаючи звичайно спокою під ялицею, за три дни по своїм повороті, приступив до него один із спільників:

«Скажи, Джек, чи не гризе тебе совість за незаплачені рахунки, чи не винен ти ще за біле?»

«Як то?»

«Якась велика мурилка прийшла до табору й питає за тобою, — має в руці якийсь зложений папір, на волос подібний до рахунку.»

«Се певно якась помилка, сказав Флемінг і встав.»

«Вона твердить як раз противно — також знає твоє ім'я. Фаулькнер (третій в союзі) випроваджує єї тепер з табору понад пропасть, а я прибіг тебе остережи. Ти побіжи но в корчі й сховай ся, а ми покажемо їй дорогу. Ми її справимо —»

«От, нісенитниці. Я хочу з нею поговорити. Спільник видивав ся счудований на сю надзвичайну сміливість, але Флемінг зірвав ся та почав здоганяти мурилку.»

(Дальше буде).

требу злуки всіх поступових живел, котрі схотілиб дійсно демократичну і позитивну вести політику. Він назвав державно-правну політику радикалів катастрофального і доказував, що Чехи у Відні не можуть лише приглядати ся, як другі правлять, а повинні вести позитивну політику, не вяжучи собі рук в парламентарній тактиці державно-правним радикалізмом. Супроти правительства треба бути добрими, наколи оно добре, а злими, наколи оно зле, не зважаючи на популярність в долі, або приподобане в горі, а лише на добро та інтерес народу. Внутрішня мова ческа і другий університет мутить бути признаний 6-мільоновому народови. В тій цілі вступив др. Пацак до міністерства і Чехи повинні своїх людих піддержувати, щоби перевести виборчу реформу і підготовити порозумінє між обома народами (з Німцями).

Провідник реалістів проф. М а с с а р и к вказав на те, що ческа справа буде все міродатною в політиці Австрії, похвалив вступленє д-ра Пацака до міністерства і зазначив, що треба покінчити перегони з радикальними демагогами, наколи має бути ведена спокійна, позитивна політика. Треба зєдиненя всіх щирих і добрих сил ческих. Через те не повинно ще уставати партійне жите і Старочехи можуть творити консервативне сторонництво, а в другім таборі можуть злучити ся всі демократично-поступові живла з социал-демократами. Треба спокійної критики, але не п'ятованя зрадниками тих, котрі є иншої думки і погляду.

Сі виводи д-ра Массарика повинні мати на тямці і деякі наші політики і дневникарі!

3 державної ради.

Між внесеними вчера інтерпеляціями находить ся пос. Романчука до міністра торговлі в справі побираня цла від українсько-руських книжок російськими цловими властями. Відтак палата дискутувала в дальшій ході над промисловою новелею і вкінці ухвалила потребу доказу успосібленя в гостинно-шинкарскім заводі. Як дальший рзділ промислової новелі взято під наради «границі і спосіб виконаня промислового права» та по промові шефа секції п. Газенерля дискусію перервано.

В кінцевих запитах до президії пос. Шенерер жадає явленя уступивчих міністрів перед конституційну комісію задля переслуханя з причини нелегальних розпоряджень на підставі §. 14. В тім згляді також і пос. Штайн робив ріжні закиди, посуджуючи бар. Гавча, яко б. президента найвисшої обрахункової палати, о корупцію, торговлю ордерами і титулами; президент призиває за те бесідника до порядку. — На тім замкнено засіданє до нині.

В комісії виборчої реформи покінчено вчера дискусію над постановами проєкту що до Стирії, ухвилюючи зміну поділу округів без приблїшеня числа мандатів. Відтак перейшла комісія до ди-

скусії над поділом округів і числом мандатів в Галичині.

Пос. Штайн в справі формальній ставить три внесеня: 1) Взиває ся правительство, щоби предложило проєкт вилученя Галичини і Буковини. 2) До хвилі предложень сего проєкту закона, наради над Галичиною в комісії будуть здержані. 3) Закон про вилученє Галичини входить в жите з законами про зміну основного закона, про репрезентацию держави і про виборчу ординацію до державної ради. По довшій формальній дискусії сі внесеня по части цофнув сам внескодавець, по части відкинено їх.

Пос. Гломбінський промовляє за підвишенєм числа мандатів і каже між иншим, що польске коло готове, колиб мало досягнути більше число мандатів для Галичини, поділити ся сею підвижкою з другою народністю. Тому оно є рішенє запропонувати відповідне підвишенє мандатів також для Русинів. В прирівнаню до Буковини і одержаних нею мандатів, стверджує бесідник, що іменем свого клубу повинен властиво для Галичини жадати 140 мандатів, однак тому, що вже упало слово про 110 мандатів для Галичини, о 8 с. є на 110 мандатів.

Пос Василько зазначає, що не буде виступати против внесеня передбесідника, бо так само Русини у всіх заявах дотично виборчої реформи жалували ся на покривдженє Галичини взагалі, бо стояли на становиску інтересів цілого краю. Однакож против мотивованя пос. Гломбінським свого внесеня мусить бесідник запротестувати рішучо. Передовсім зовсім несправедливим є, немов би польске коло заступало в справі виборчої реформи інтереси цілого краю. Перший раз з виборчою реформою представител польского кола в офіційальній спосіб говорить про Русинів в Галичині. Фактом є, що зараз після упадку Гавча, якого проєкт для Русинів був без порівнаня корисніший, чим Гогенльога, польске коло уживало всяких способів, щоби підвишити число мандатів для Галичини, однак жадного не зробило кроку, щоби Русинам признано хоть один мандат більше. Противно, польске коло число 27 мандатів, установлене в проєкті Гавча для Русинів, — що завсїгди єще є великою кривдою для Русинів в Галичині, обнизило на 19, так що Русини, які становлять в Галичині майже рівне число з Поляками, тепер зі 102 мандатів одержать 19. Отсе є становиско, яке польске коло займає супротив Русинів.

Пос. Василько дивує ся, що Гломбінський також і нині, при жаданю підвижки числа мандатів о 8 твердив, що польске коло порозуміє ся з другою народністю в Галичині. Навіть тоді, колиб внесенє принято і Галичина одержала би о 8 мандатів більше, то сих 8 мандатів не в цілости припало би Русинам, а тільки вчасти. Польске коло оправдує своє поведене тим, що стоїть на становиску національного посіданя. Однак чи можна — питає бесідник — покликувати ся на стан посіданя, який заняли ситою безправства і чиж можна домагати ся у правненя безправства? Отже мушу, хотий іменем Русинів я обовязаний заявити ся за жаданєм, висказаним п. Глом-

бінським за підвишенєм числа мандатів, відперти мотивованє внесеня і сказати, що сим віддано лиху прислугу справі поблїшеня числа мандатів. Якраз через се мотивованє може досягнути польске коло, що внесенє буде відкинене, а се доводить бесідника до припущень, що польске коло не бере зовсім на серію свого внесеня о помноженє мандатів і що поставлено єго тільки, щоби показати, що тепер, коли на разі менше-більше все досягнуло, чого бажало, хоче дбати і старати ся також і про Русинів. Однак в сей спосіб не здобуде ся нічо для Русинів і того правдоподобно і бажає польске коло. Колиб оно хотіло справедливо поступати супротив Русинів, то оно мало до нині досить часу до порозуміня з заступниками руского народа. Русинам належить ся бодай стілько само, а може о один мандат більше, як Полякам. Колиб єствувала справедливість, колиб сторонництва сего парламенту не поводували ся ріжними політичними зглядами, а поступали справедливо і пам'ятали, яку вартість для держави має руский народ і які консеквенції мусить привести знасилуванє прав Русинів, тоді зі 102 галицких мандатів віддано би 51 Русинам. Натомість Русинам з 27 мандатів відобрано єще 8 і уложено новий поділ виборчих округів, в яких мають бути Русинам запевнені мандати; однак кождий, хто знає галицку адміністрацію, знає, що сей поділ випаде в дійсности на некористь Русинів.

Бесідник кінчить заявою, що колиб польске коло фактично захотіло перевести внесенє Гломбінського, повинно було ужити всяких інших средств, чим виступати в комісії, в послідній хвилі зі своїми жаданями. Польске коло сим внесенєм дозволило собі тільки на жарт коштом Русинів. Мимо сего бесідник трактувати ме се внесенє поважно і заявляє, що буде голосувати за ним, однак застерігає ся єще раз рішучо против мотивованя сего внесеня Гломбінським. Відтак промовляли ще пп. Грос і Старжинський; слідує засіданє в понеділок.

Братерска відповідь.

На заміщену нами вчера статью шан. проф. Радецкого відозвав ся з польскої праси тільки один «Przegląd», закидуючи авторови поверховність в обсервації галицких відносин. На те відповідає шан. професор другою статьею, яка доказує не тільки про влучність єго виводів, а також і про основність та всесторонність єго інформацій:

»На мою вимівку, зроблену братам Полякам за те, що вони, користаючи з своєї «виспости» материяльної «і культурної», занадто утискають в Галичині бідних Русинів, систематично спинюють їх духовний розвиток і не хотять дати їх рівних політичних прав в конституційній Австрії, польска газета Przegląd відповіла мені, що я не знаю дійсного положеня Русинів в Галичині і занадто сентиментально гляджу на справу. Потому ся газета радить показати факти на доказ утиску і несправедливости із сто-

рони Поляків та каже, що я неспосібний до політики.

На коротку відповідь польської газети можна би написати двацять стовпців, та у мене нема часу на полеміку, а до того сама реальна дійсність галицького життя говорить сама за себе. Однак мушу замітити, що моє сердечне відношенє до тої невідрадної і лютої дійсности зовсім не походить з хибного і поверховного погляду на кляту дійсність, а з сильного бажання, щоби ся реальність не довела обох братніх народів в Галичині до ще більше реальних терпінь і нещасть. Бажанє справедливости в житю зовсім не є наївністю або слабостию духа, незнанєм життя і людських відносин, а глибокою прикметою славянської душі, котра прагне справедливости в турецькій неволи, в Сибіри і на кострі. А люта безсердечність зовсім не є знаком розуму і культурности, а дикости обичаїв і крайно еґотичної зарозумілости і грубої пихи. Руский народ завсїгди визначав ся глибокою сердечністю і високою простою, а зривав ся лютий лише против насильства і вопіючої несправедливости; та в тім не єго вина, а вина варварских насильників.

Що я неспосібний до політики, то й об сїм не буду розводити ся. Політика є ріжна: чесна, народна і погана, хижацка, добра. Ще Аристотель обурював ся політикою завойованя і поневоленя, політикою підлости і кривди; а філософ Август Комт (Comte) так був невдоволений «політикою», що хотїв написати цілий філософїчний трактат, в котрім гадав замінити слово «політика» иншим означенєм сего понятя в житю людей. Одним словом, є політика інтересів народу і є політика хижаків, котрі часто, утискаючи народи, так заганняють ся в своїй пажерливости, що гинуть від звїрського обжирства. Природа тяжко карає людей хижаків: вони часто гинуть, і побіджає справедливість народної чесної політики. І настане час, коли установить ся у відносинах народів така політика, що не буде місця для підлости, обману і насильства. І руский нарід в Галичині не насильник, не хижак, а нещасний страдалець і мученик.

Об сїм свідчить уся реальна дійсність, уся минувшість і все, що тут бачу на власні очі. Руский нарід тут такий бідний і принижений не з власної вини, а з вини тих, що систематично спинали єго духовний і материяльний розвиток. Се очевидний факт. Яких же то фактів треба крім самої вопіючої дійсности? Я довідую ся що в Галичині є ще около 60 проц. неграмотних, що Русини мали перед конституцією більше шкіль чим тепер, та й тепер в богатых школах руских дітей учать насильно польски. Мене обурювало і тепер обурює насильне московщенє польских дітей в царстві польскім в Росії і тому я не могу похвалити того самого в Галичині. Даяше відомі мені такі факти несправедливости: Польска шкільна власть вимагає від руского священика, щоби він руских дітей обовязково учив релігії в польскім язичі. Щось подібного не могло бути навіть в бюрократич-

ній Росії перед реформою! Даяше я довідав ся, що, коли вдячні Русини забажали поставити памятник своему великому українському поетови Т. Шевченкови, то на се не найшло ся місця в цілїм Львові. А я горячо люблю і Шевченка і Пушкіна і Мікєвича і Лєрмонтова і мені приємно бачити памятки великих польских поетів по містах Галичини, хоч вони не родили ся тут. Чомуж не дадуть поставити памятника Шевченкови? Адже се несправедливо. У Львові є улица імени Т. Шевченка. Та се простий жарт: улица поганенька, грязка, брудна і ледво чи колинебудь стане ліпною.

Та чи малож єще подібних фактів несправедливости у відносинах Поляків до Русинів? А се-ж не по братерски: Може бути, що в тім є яканебудь глибока „політика“, та воно заразом і глибока вопіюча несправедливість. Коли польский народ хоче бути справді культурним, він не повинен насилувати „слабих“ (?), а тим менше своїх братів Славян. Повтаряю, що в єднаню сила; тимчасом Славяни всюди ловлять одні других за горло, а тим радують ся вороги славянства. Мир може бути лише на основах любови і справедливости. Тої справедливости і любови й хотять Русини.

І. М. Радецький.

Н О В И Н К И.

— **Калєндар.** В недїлю: руско-кат. Вартоломея; римо-кат. Йоана Хр. — В понедїлок: руско-кат. Онуфрія; римо-кат. Проспера. — В вторник: руско-кат. Акилини муч.; римо-кат. Йоана і Павла.

— **Від заряду приватної рускої дївочої гімназії у Львові.** Підписаний подає отсим до відомости всіх інтересованих, що вписи і вступні іспити до приготовляючої і першої класи новозаснованої приватної дївочої гімназії з рускою викладовою мовою у Львові відбудуть ся в днях 4. і 5 н. ст. липня с. р. в домі СС. Васильянок при ул. Зибликєвича ч. 24. в обох днях о год. 3 по полудни. При вписах належить предложити метрику і, наколи учениця ходила до публичної школи, свідочтво з посвідного шкільного півроку. Вписова такса вносить для приготовляючої класи 3 К, а для першої 7 К 20 с. Вимоги при сях іспитах, як у державних мужеских гімназиях. Нові оголошеня приймає ся єще і в днях самих іспитів — о. Спиридон Кархут, ц. к. професор академічної гімназії.

— **В справі учительської організації,** дізнаємо ся, що дня 14. с. м. відбула ся у Львові довірочна нарада комітету, зложеного з визначнійших учителїв Русинів деяких шкільних округів. На тій нараді ухвалено, що руске учительство має організуватись лиш у «Взаїмній помочи». В справах станових дотичних усього учительства рішено йти солідарно на разі з товариством «Związek nauczycielstwa ludowego w Galicyi». Рішеня мають переводити будьто делегати, будьто управи «Взаїмної помочи» і «Związku». Рішено віднести в тій справі до управи «Związku». Рішено устроїти в найкоротшій часі віче учительства руского, без згляду на се, чи загальне віче учительске відбуде ся, чи ні. Коли наслїє відповідь від «Związku», рішено покликати до згаданого комітету представителїв усіх округів та повести роботу даяше. Вкінци застановлювано ся над видавництвом станового органу руского учительства.

— **На завтрішний фестин** львівського «Сокола» в Пуєтомитах вибирає ся зі Львова велике число гостей. Інтересованим подаємо д

відома, що парк, в котрім буде фестин, лежить при самім залізничім двірци. Перед ненадійним дощем в часі фестину гості, хочби їх було і поверх тисячі, можуть схоронити ся на просторих верандах кліматичних будинків. Відїзд залізничї о 2½ год. по пол. — *Забавовий комітет „Сокола“.*

— **Отворенє ювілейної вистави в Букарешті** відбуло ся таки дня 19. с. м., хоч коресп. бюро довєсло, що виставу відложено на 29. с. м. На виставі находить ся також австрийский павільон з буковиньским відділом, в яким відмежено в двох відділах витвори буковиньских Русинів, а окремо Ромунів. На отвореню вистави був ромуньский король. По отвореню наступило представленє виставової комісії. Король сказав до пос. Ник. Василька: «Я прийду до Вас по обідї до відділу на австрийску виставу і виставу Буковини. Вчєра були також буковиньські Ромуни у мене на авдвєнциї». У відділі австр. вистави говорив наслїдник престола довший час з пос. Ник. Васильком головно про єго родинні звязи у Ромунії. Також наслїдниця престолу казала собі представити пос. Ник. Василька і др. Лянґєнгана. У вечер 19. с. м. відбуло ся у міністра домен Ляговарого діне, на котре запрошено з Буковинців лише пос. Ник. Василька, радн. двору Ульмана і др. Лянґєнгана. Крім сего уладив в єго честь обід віцепрезидент сенату кн. Гіка. При сїм треба згадати, що свої візитівки зложили рускому послови всі члєни ром. кабінету і премієр Кантакузєно. В виду того, що король особисто заповів пос. Ник. Василькови свою гостину, мусїв він остати в Букарешті й вівторок так, що пропустив останнє засіданє кожїєї для виборчої реформи. Відвідуючи австрийский павільон звернув король Кароль І. в буковиньскім відділі особливу увагу на предмети руского домашнього промислу. Король інформував ся через довший час у пос. Ник. Василька про справи і виявив велике заінтересованє для розвитку ріжних галузей руского домашнього промислу. В найсердечнійший спосіб дякував король пос. Николаєви Василькови за поясненє а потім ще раз за єго заходи, щоби перевести справу вистави з Буковини в діло, і хвалив радн. держ. Кольбенгайєра за удатнє аранжема. Королева, як також наслїдник престолу подали на пращанє пос. Николаєви Василькови двічі руку. Наслїдник престолу заявив, що характер руских предметів виставлєних є вправді подібний до ромуньских мотивів, але більше старославянський.

— **Економічно-господарські виклади.** Товариство «Просьвіта» маючи на цілі не лише ширєнє науки між руским народом, але також піднесенє єго добробиту, удержувало від року 1896. до кінця 1901. вандрівного учителя господарства, покриваючи кошти удержаня через весь той час із своїх власних фондів. Посада та однак з початком р. 1902. мусїла бути здержана задля браку фондів, бо краєвий соїм мимо вношеня що року петицій, підмоги для Товариства на ту ціль не уділював.

Аж в році 1904. і 1905. ухвалив краєвий соїм для Товариства на цілі рільництва і удержаня вандрівного учителя господарства по 4.000 К. На посаду ту покликав головний віділ Тов-а «Просьвіти» п. Александра Гарасєвича, котрий покінчив студії рільничі на університеті в Кракові і відбув практику з обсягу молочарства і годівлі товару в Данії і Німєччині. П. Гарасєвич обнявши посаду з початком року 1905. мав виклади в отсих місцевостях: 1) в Самборі на загальних зборах філії «Просьвіти» при участі 100 людей, в Мостисках на загальних зборах філії при участі 80 людей, в Читальнях «Просьвіти» в Нараєві і Стриганцях, повіту борежаньского, при участі 360 людей, в Косові старім в читальни при участі 120 людей, в читальни в Ясєневі, повіту косівского, при участі 100 людей, в читальни в Стрільбици, повіту старосамбірского, при участі 200 людей, в читальни в Володимирцях, повіту жидачівского, при участі 150 людей, в читальнях в Ріпчицях

і Довгім, повіту дрогобицького, при участі 350 людей, в Рогатині на загальних зборах філії при участі 300 людей і в 31 читальнях, рогатинського повіту, де було на викладах 3.800 людей. Разом переведено виклади в тім році в 8 повітах а в 43 місцевостях, в присутності загального числа 5.560 людей. Виклади були виголошені на отсі теми: Спілки молочарські, годівля товару, управа сіножатий, управа ростин пашних, штучні навози, садівництво, каси ощадности і позичок систему Райфайзена і спілки господарські на статутах «Народний Дім». Крім викладів п. Гарасевич займав ся організацією молочарських спілок при читальнях. Для успішної організації і розвою молочарських спілок рішив головний виділ Тов-а «Просвіта» за допомогою ухвалену кравчим соймом на ціли рільництва призначити в переважній часті на молочарство.

— **Япанія** зажадала від Росії звороту коштів удержання російських бранців в япаньскім полоні і при тім поклякує ся на дотичну точку гультського миру. Япанія домагає ся заплати 15 міл. фунтів штерлінгів, а на поперте сего домагання предложено подрібні рахунки. Російське правительство, не маючи ніяких фондів до розпорядимости, крутить поки що в той спосіб, що вважає япаньське домагання за високе, та Япанія своєї претенсії не може зречи ся і буде на єї виплату натискати всіма способами, бо сих 15 міл. фунтів штерлінгів значить се поперх 300 міл. корон, а япаньскій бюджет, підтятий послідною війною виказує 8 міл. фунт. штерлінгів дефіциту. Російське відшкодоване булоб як раз покритям сего дефіциту, як що Япанці вже не заїнтабулювали єго між доходи, бо тодіб япаньскій недобір досяг висоти 23-ох міліонів фунтів штерлінгів.

— **Індіяни в Будапешті.** Американський полковник Коді, звісний під назвищем Буфальо Біль, приїхав до Будапешту з великою трупю американських Індіан і білих, аби давати представлення. За основу тих представлень мають служити довгі і кроваві борби білих з американськими Індіанцями. Індіяни поводили ся в Будапешті як у себе дома і викликали оподішного вечера кроваву бучу на улиці. Гурток Індіан станув на улиці Кареш і в безличний спосіб напастував прохожих, жєбручи у них датків. Коли один з прохожих зганьбив тих жєбраків, они кинули ся на Мадярів з ножами і револьверами. Заки появил ся поліція, Індіяни поранили много осіб, а між иншими дві тяжко. Поліція зарядила слідство і погоню за Індіанцями, котрі утікли.

— **Реформа адвокатских палат.** Правнича комісія посольської палати рішила дня 15. с. м. проєкт закону, що переміняє і доповняє постанови теперішньої адвокатської ординації. Переміни полягають головно в тім: Адвокатські палати, числячі поперх 1000 членів, будуть мати на будуче дисциплінарну раду, зложєну з 22 членів (доси лише з 15), а дисциплінарний сенат з 9 членів (доси 11). Найвисша грошева кара має вносити 3000 К (тепер 300 К). Право рекурсу буде прислугувати адвокатам на случай засудження на грошеву кару. Адвокатські палати можуть частину своїх доходів уживати на підмоги для членів або їх вдів і сиріт.

— **Важне відирите в Римі.** До найстарших памяток Риму належить, як звісно, базиліка св. Климентія. Для Славян має вона особливше значінє, бо в долішній часті базиліки находять ся памятки, які лучать ся з першими апостолами Славянщини: св. Кирилом і Методием. На сліди тих памяток попали при обході 1000 літнього обходу памяти тих святців. В підземних катакомбах глядано за тлінними останками св. Кирила. Тих на жаль не найдено, тому глядано бодай за образами, що би відносили ся до св. Кирила. Заходи увінчали ся успіхами, але ніхто з тодішних археологів не потрафив влучно очеркнути вартість найдених малюнків. Аж тепер славний дослідник старини, Вільперт, виказав, що найцінніші окраси катакомб, відносять ся до св. Кири-

ла. Ті малюнки є по части ушкоджені, а по части доховали ся в сьвітлім стані. Один з образів представляє св. Кирила перед лицем Найвисшого Судді. Поручають єго: св. Ап. Андрей і папа Климентій, а в долівні живучий ще св. Методий в жертві поручає Богови душу св. Кирила. Напись на гробі мав ще сам св. Кирило уложити в латиньскім язвці. З написи доховала ся лише друга половина, де апостол поручає ся молитві вірних. Ораси і написи вірно відкопівано.

— **З залізниць.** На підставі розпорядку ц. к. міністерства залізниць відуть в жите з днем 1. липня с. р. відмінні постанови що до переховування пакунків в гардеробах більших стаций залізничих а то: Доси міг подорожний, після постанов § 37. (3) регуляміну руху, передати свій пакунок до тимчасового переховання в гардеробі залізничий за сталою оплатою без однічальности заряду залізничого. — Від 1. липня с. р. буде заряд залізничий одвічальним за пакунки, передані до тимчасового переховання в гардеробі, однак з отсими обмеженнями: а) Від переховання в гардеробах залізничих виключені є гроші, вартісні папери дорожності і предмети штучки. За предмети находячі ся в убранях, або намітках, одвічає заряд залізничий тільки в тім случаю, наколи єї річі віддано окремо до переховання. б) На случай згуби, або ушкодження пакунків, переданих до переховання, зверне заряд залізничий, по справдженю шкоди, титулом відшкодованя за кождий пакунок найвисше до 100 К в) Пакунки можуть бути переховані в гардеробах залізничих до 8 днів, понад той час тільки на виразне жаданє дотичної особи. г) За перехованє пакунків належить ся в перших 5 днях 10 сотиків, а в дальших днях 20 сотиків від штуки денно. д) На доказ переданя пакунку до переховання, видає ся посвідченє.

— **Дрібні вісти.** В Вільках мазовецких, равського повіта, згоріли дня 19. с. м. чотири селянські загороди. — В Чесанові ударив дня 17. с. м. грім в хату, від якої запалило ся сїм инших домів. В огни згорів один з пожарників, Антін Лисовскій.

Посмертні [†] словістки.

Юрій Гнатюк, бувший ц. к. надпоручник і старший офіціал почти, упокоїв ся в Кракові дня 21. с. м. в 53. році жита В. є. п!

Наука, штука, література

— **Д. Січинський.** Кілько дум ту переснилось. Пісня в супроводі фортепьяна до слів Уляни Кравченко. Ціна 1-20 К. Дістати можна в кождій книгарні або в головнім складі: Українська Накладня у Львові, ул. Вроновська 8. — Отєя пісня зложена на тенор або сопран, визначає ся як майже усї композиції Д. Січинського дуже гарною мелодиею та гармонізацією, тож можна надіятись, що і она увійде в ста-

лий репертуар наших концертантів та заповнять не одну програму вокальних вечерів. Як попередні числа видані «Укр. Накладнею» так і отєе друкованє в заграничній печатні нот робить дуже милє вражінє задля пригарної вінети і читкого друку.

Телеграми

з дня 23. червня 1906.

Відень. Палата послів зібрала ся нині в полудне на засіданє. По відчитаню внесків та інтерпеляцій відбувала ся дальша дискусія над промисловою новелею.

Льондон. З Петербурга доносять, що міністер війни доіс цареві про неминучу революцію в військових кругах.

Прага Hlas Naroda дізнає ся з доброго жерела, що по повороті в Либєрця цісар помилує всіх засуджєних за демонстрації в справі виборчої реформи.

Трондєм. Вчєра відбула ся в тутешній старинній катедрі торжественна коронація норвейскї королівскої пари.

Льондон. Марокканьскій султан підписав ухвали мирової конференції в Альджєсірас.

* * * * *

За певну і добру льокацію
поруцаємо:

4 1/2% листи гіпотечні
4 1/2% листи гіпотечні
5 1/2% листи гіпотечні преміовані
4 1/2% листи Товариства кредитового земекого
4 1/2% і 4 1/2% листи Банку краєвого
4 1/2% позичку краєву
4 1/2% облигації проінанційні і всїлякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішій курсї деннім.

Контора виміни
ц к упр. гал. акц.
БАНКУ
Гіпотечного.

* * * * *

Colosseum
В пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 16. до 30. червня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. по пол. о 8. год. вечером. Що пятницї High-Life представленє. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9.

ПОДОРОЖ до АМЕРИКИ і КАНАДИ.

Ціни їзди

ГАМБУРГ-НОВИЙ ЙОРК

Поспіншими і почтовими пароходами корон	178
Антверпія-Канада	184
Гамбург-Буенос Аїрес	142

Всяких інформацій що до їзди до Америки, Африки, Азії і прогулькових поїздок по Середземнім морі уділяє

Лінія: ГАМБУРГ-АМЕРИКА.

Генеральний репрезентант для Галичини: (1—5)
І. ЕТТИНГЕР, у Львові, ул. Городецька 95.